

OBSAH

	Předmluva	9
1.	Úvodní kapitola	11
1.1	Předmět studia a charakter zoogeografie jako vědní disciplíny	11
1.2	Historický vývoj zoogeografie	13
1.2.1	Celosvětový vývoj	13
1.2.2	Vývoj zoogeografického studia fauny ČSSR	15
1.3	Pomocné vědy zoogeografie	17
1.3.1	Zoologie	17
1.3.2	Botanika	19
1.3.3	Geografie	19
1.3.4	Geologie	20
2.	Ekologicko-zoogeografická struktura biosféry	26
2.1	Definice a charakteristika biosféry jako celku	26
2.2	Výskyt živočichů a rostlin v biosféře	27
2.3	Charakteristika jednotlivých biocyklů	27
2.3.1	Mořský biocyklus	28
2.3.2	Limnický biocyklus	31
2.3.3	Pevninský neboli suchozemský biocyklus	34
3.	Nauka o areálu	42
3.1	Definice zoogeografického areálu	42
3.2	Způsoby zobrazení areálu	45
3.3	Vlastnosti zoogeografických areálů	48
3.3.1	Struktura areálů	48
3.3.2	Velikost areálů	50
3.3.3	Tvar areálů	53
3.3.4	Poloha areálů	55
3.4	Vývoj areálů	61
3.4.1	Vznik areálů	62
3.4.2	Příčiny různé velikosti areálů	63
3.4.2.1	Místo vzniku areálu	64
3.4.2.2	Ekologická valence	64
3.4.2.3	Vagilita	65
3.4.3	Změny průběhu hranic areálů	68
3.4.4	Zánik areálu	70
4.	Zoogeografické členění zemského povrchu	71
4.1	Zoogeografické členění mořského biocyklu	73
4.1.1	Zoogeografické členění mořského litorálu	74
4.1.2	Zoogeografické členění mořského pelagiálu	77

4.1.3	Mořský abysál	77
4.2	Zoogeografické členění pevninského a limnického biocyklu	81
4.2.1	Australská zoogeografická oblast	83
4.2.2	Jihoamerická zoogeografická oblast	87
4.2.3	Etiopská zoogeografická oblast	90
4.2.4	Indomalajská zoogeografická oblast	91
4.2.5	Nearktická zoogeografická oblast (nearktis)	93
4.2.6	Palearktická zoogeografická oblast (palearktis)	95
5.	Zoogeografické členění palearktické oblasti	98
5.1	Úvodní problematika	98
5.2	Evrosibiřská podoblast	100
5.2.1	Provincie tundry	102
5.2.2	Provincie tajgy	103
5.2.3	Provincie listnatých lesů	104
5.2.4	Provincie stepí	106
5.3	Mediterránní podoblast	107
5.4	Středoasijská podoblast	107
5.5	Východopalearktická podoblast	109
6.	Dynamická zoogeografie	110
6.1	Teorie faunistických prvků	110
6.2	Faunistické prvky suchozemského biocyklu	116
6.2.1	Arboreální faunistické prvky	116
6.2.2	Eremiální faunistické prvky	118
6.2.3	Oreotundrální faunistické prvky	119
6.3	Faunistické prvky limnického biocyklu	121
6.4	Faunistické prvky mořského biocyklu	123
6.5	Faktory ovlivňující dynamiku faunistických prvků	125
6.5.1	Faktory klimatické	125
6.5.2	Ostatní faktory	127
7.	Antropogenní zoogeografie	129
7.1	Vliv lovu na rozšíření světové fauny	129
7.2	Zoogeografický význam antropogenní přeměny biotopů	131
7.2.1	Odlesňování	131
7.2.2	Vysoušení močálů a regulace vodních toků	134
7.2.3	Vytváření druhotných stanovišť	134
7.2.3.1	Antropobiocenózy	135
7.2.3.2	Agrobiocenózy	136
7.2.3.3	Ostatní kulturobiocenózy	137
7.2.4	Fyzikálně chemické změny prostředí	138
7.3	Antropogenní ovlivnění procesu šíření (antropochorie)	139
7.3.1	Pasívní antropochorie	139
7.3.2	Úmyslná a cílevědomá antropochorie	141
7.4	Ochrana a tvorba přírody z hlediska zoogeografických zákonitostí	142
8.	Zoogeografie ČSSR	144
8.1	Taxonomická struktura fauny ČSSR	146
8.2	Zoogeografická struktura fauny ČSSR	148
8.2.1	Faunistické prvky arboreální	148
8.2.1.1	Faunistický prvek boreální	148
8.2.1.2	Faunistický prvek mediteránní	149
8.2.1.3	Faunistický prvek kaspický a mandžuský	154

8.2.1.4	Druhořadé arboreální prvky, jejichž refugia leží na území evrosibiřské podoblasti	155
8.2.2	Faunistické prvky stepně eremiální	157
8.2.3	Faunistické prvky oreotundrální	158
8.2.4	Faunistické prvky s rozsáhlými areály	159
8.2.5	Speciální faunistické prvky limnického biocyklu	160
8.2.6	Épiareálové faunistické prvky suchozemské zvířeny	160
8.2.7	Antropogenně podmíněné faunistické prvky	160
8.3	Zoogeografická rajonizace území ČSSR	161
8.3.1	Zoogeografické členění ČSSR podle Mařana	161
8.3.1.1	Československé území panonského úseku evrosibiřské provincie stepí	163
8.3.1.2	Československé území provincie listnatých lesů	164
8.3.1.3	Československá podprovincie karpatských pohoří	167
8.3.1.4	Československá podprovincie variských pohoří	168
8.3.2	Pomocná členění území ČSSR pro potřeby faunistického výzkumu	170
	Slovník použitých pojmů z pomocných vědních oborů	173
	Hlavní použitá a doporučená literatura	175
	Rejstřík	177